

MEDNARODNA BLAGOVNA MENJAVA

1. Pojasnite, pojme: ŠPEDICIJA, ŠPEDITER, DISPOZICIJA, POZICIONIRANJE, AKVIZICIJA, INSTRADACIJA, REFAKCIJA, PROVIZIJA, ODPOKLIC BLAGA, TRANSPORT, PROMET, LOGISTIKA.

ŠPEDICIJA-je gospodarska dejavnost, ki se ukvarja z organiziranjem odpreme in sprejema blaga, ter z vsemi drugimi posli, ki so s tem v zvezi. Špedicija spada med storitvene dejavnosti.

ŠPEDITER-gospodarstvenik, pravna ali fizična oseba, ki se ukvarja izključno z organizacijo odprave blaga svojih komitentov s pomočjo prevoznikov in z drugimi nalogami, ki so s tem v zvezi.

DISPOZICIJA-naročilo, ki se daje v pisni obliki, če pa je dana ustno ali po telefonu, mora biti pisno potrjena istega dne ali najkasneje naslednji delovni dan.

POZICIONIRANJE-naročilo, ki mora biti registrirano na uvoznem oddelku, pa tudi v pozicijski knjigi, ki ima vneseno številko iz pozicijske knjige v katerem je tudi številka pozicije (številka posameznega predmeta, posla).

AKVIZICIJA-pomeni priskrbeti, iskati. V delu špedicije pod tem imenom razumemo delo pri sklepanju pogodb ter aktivnosti pri navezovanju poslovnih zvez, to pomeni skrb špediterja, da za svoje podjetje pridobi čim več komitentov in transportov.

INSTRADACIJA-je najzahtevnejši, najtežji in najpomembnejši osnovni posel mednarodnega špediterja, pomembna je tudi za nacionalne prevoznike, izvoznike in uvoznike, ter vse ostale soudeležence mednarodnega sistema.

REFAKCIJA-pomeni v špediciji naknadno vračanje del voznine, ki se prizna po prevozu večje količine blaga. Vračanje del voznine je dogovorjeno s pogodbo med nosilcema posla oziroma se prevozniki dogovorijo v svojih tarifah in splošnih pogojih.

PROVIZIJA-se daje v dogovorjenem odstotku od ustvarjenega prihodka. Lahko je tudi v obliki stalnega zneska za posamezno storitev. Za odobritev provizije se predhodno sklene pogodba, v kateri se določi višina provizije in način obračuna.

ODPOKLIC BLAGA-pomeni, da špediter pošlje pošiljatelju blaga navodila na kakšen način in kdaj napotiti blago. Odpoklic blaga ni enak instradaciji, saj pri odpoklicu blaga špediter ne izbira prevozne poti in prevoznega sredstva, temveč daje pošiljatelju blaga le navodila, kdaj in kje natovoriti blago in kam ga nasloviti.

TRANSPORT-je gospodarska dejavnost, ki se ukvarja s premeščanjem oseb in stvari v geografskem prostoru. To premeščanje poteka po transportnih poteh s pomočjo transportnih sredstev na podlagi ustrezne organizacije.

PROMET-je širši pojem kot transport, saj obsega prenos ljudi, stvari, informacij in energije z enega mesta na drugo. V širšem smislu, lahko pojem promet vključuje denarni, plačilni, ter trgovski promet.

LOGISTIKA-je pojem, ki zajema fizični tok materiala in tok informacij od dobavitelja surovin, proizvajalca, trgovca do končnega potrošnika, ter skladiščenja.

2.Pojasnite vlogo špediterja in njegove prednosti.

Vloga špediterja je da razbremeni komitenta oziroma nalagodajalca glede odprave prispetja in transporta blaga v mednarodnem prometu.

PREDNOSTI ŠPEDITERJA SO:tarifne prednosti,(zmanjševanje prevoznih stroškov),transportno tehnične prednosti(ustrezna delovna sila),prednosti pri distribuciji(uporaba transportnih sredstev),ter ostale prednosti(posredovanje pri plačilnih rokih).

3.Kaj ureja CMR kovencija in kdaj se uporablja?

CMR kovencija ureja obveznosti in pravice naročnika in prevoznika blaga,kot tudi tistih strank pri prevoznih pogodbah,ki sicer pri njeni sklenitvi ne sodelujejo.Uporablja se za odgovornost posameznih pogodbenih strank,kar je med drugim pomembno za zavarovanje blaga in zavarovanje prevozniške odgovornosti.

4.Obrazložite osnovne značilnosti pogodbe o špediciji(predmet pogodbe,način sklepanja,vsebina).

ZNAČILNOSTI ŠPEDITERSKE POGODBE:pojem pogodbe:dvostranska obvezna pogodba,s katero se špediter obveže,da nalogodajalcu opravi eno ali več poslov,nalogodajalec pa se obveže,da plača provizijo in naknadne stroške.

PREDMET POGODBE:osnovni in specialni posli špediterja.

OBLIKA IN NAČIN SKLEPANJA POGODBE:telefon,telefaks,elektronska pošta,pogodba se sklene z pristopanjem.

5.Obrazložite,obveznosti špediterja iz špediterske pogodbe.

Obveznosti,ki jih ima špediter na osnovi pogodbe o špediciji,ki so podobne obveznosti komisionarja pri komisijski pogodbi,pri čemer je poudarjena obveznost špediterja,da dosledno varuje in skrbi za interese svojega nalogodajalca,oziroma komitenta.

Špediter je dolžan opozoriti naročnika na vse pomanjkljivosti v njegovem naročilu zlasti,če je zaradi tega izpostavljen povečanim stroškom ali škodi.

Špediter je dolžan ravnati po navodilih komitenta.Navodila komitenta so za špediterja obvezujoča,razen če bi z ravnanje po navodilih povzročilo škodo za komitenta.

O vsakem odmiku od dispozicije mora špediter obvestiti komitenta.Špediter je dolžan vsak naročen posel opraviti natančno,vestno in skrbno kot dober gospodar.

6.Obrazložite,odgovornost špediterja.

-ODGOVORNOST ZA LASTNA DEJANJA:če špediter ne izpolni katere svoje obveznosti prevzete s pogodbo o špediciji,ali zamudi z izvršitvijo svoje obveznosti,ima naročnik pravico,da zahteva nadomestilo za škodo,ki jo je utrpel.

-ODGOVORNOST ZA DEJANJA DRUGIH OSEB:Špediter odgovarja za delo podšpediterja,odgovoren je sicer samo za izbiro podšpediterja,razen če je prevzel tudi odgovornost tudi za njegovo delo.V evropskem sistemu velja načelo,da špediter odgovarja za izbiro in delo podšpediterja razen v primeru,ko naročnik sam izbere podšpediterja.

-ODGOVORNOST ŠPEDITERJA ZA DELO DRUGIH IN TRETJIH OSEB:

Špediter odgovarja le,če tretje osebe ni izbral s pozornostjo dobrega gospodarja.V nobenem primeru pa ne odgovarja,če je tretjo osebo izbral naročnik.Špediter ne odgovarja za motnje in zamude pri prekladanju blaga,ki so lahko posledica malomarnosti prevoznika.

7.Pojasnite,namen in sestavo INCOTERMS terminalov.

NAMEN INCOTERMS SO:poenotenje pravil za razlago najbolj pogostih trgovskih pojmov,-kako tekom nastanka obveznosti,pravic in odgovornosti popolnoma izključiti nesporazume,več revizij v želji po usklajevanju pravil z razvojem prakse mednarodne trgovine,**razlog za zadnjo revizijo**-pogostejši oblike elektronskega poslovanja.

SESTAVA INCOTERMSOV TERMINALOV:

-IMENSKI DEL:okrajšava(CIF,FOB,EXW...) in ime kraja oziroma geografskega ali topografskega poimenovanja.

-VSEBINSKI DEL:pravice in dolžnosti pogodbenih strank glede časa in kraja izročitve blaga,prehoda tveganja in stroškov.

8.Pojasnite,opravila(faze) v postopku nabave oziroma uvoza blaga.

-Faza priprave posla:ugotavljanje potreb po uvozu(poslovna priložnost),povpraševanje(pomembna jasnost povpraševanja jezik),izbor dobavitelja,sklenitev pogodbe(za večje posle smiselno sklenitev pogodbe).

-Faza izvedbe posla: plačilo blaga(več možnosti),evidenca uvoznega poslovanja,dispozicija za odpoklic blaga,carinjenje in sprejem blaga.

-Faza zaključka posla:obračun uvoza(ureditev dokumentacije),zbere stroške ki so povezane z uvoznim poslom in ugotovi nabavno ceno blaga s tem je tudi zaključen uvozni posel.

9.Pojasnite,opravila(faze) v postopku odprave,oziroma izvoza blaga.

-FAZA PRIPRAVE POSLA:1.POVPRAŠEVANJE IZ TUJINE:obstoj tveganja zaradi neplačil,preverjanja razpoložljivost blaga,preverjanje kupca.**2.PONUDBA:**potencialnemu kupcu pošljemo ponudbo(cena,plačilni pogoji,transportna klavzula),ter preverjanje prejem in razumljivost ponudbe.

-FAZA IZVEDBE POSLA:1.NAROČILO KUPCA IN POTRDITEV NAROČILA:pregled,uskladitev in potrditev naročila.**2.NALOG ZA ODPREMO,NAROČILO PREVOZA IN ODPREMA:**prenos kupčevih navodil,ureditev prevoznega sredstva za transport blaga,ter ob nakladanju se izda odpremnic(a)(opis blaga,vrsta prevoza...)

-FAZA IZVEDBE POSLA:1.IZDAJA RAČUNA:na osnovi prejete odpremnice se izdelava račun,račun pa je osnova za pripravo ostalih dokumentov,**2.PRIPRAVA DOKUMENTACIJE:**naloga voznika je pripraviti popolno dokumentacijo za nemoten carinski postopek.Dokumentacija,ki vsebuje naslednje listine:račun,carinsko deklaracijo,mednarodni transportni list,potrdilo o izvoru blaga.**3.CARINJENJE-CARINSKI POSTOPEK:**ko je izbrana dokumentacija,se začne carinski postopek za izvoz blaga(posredovanje carinske dokumentacije,pregled carinske dokumentacije,pregled blaga,zapečatenje prevoznega sredstva s carinsko plombo,ter kontrola prehoda pošiljke čez EU.

-FAZA IZVEDBE POSLA:PLAČILO DOBAVLJENEGA BLAGA IN ZAKLJUČEK POSLA:plačilo dogovorjene cene in zaključek posla,plačilo nižjega zneska (reklamacije,goljufije),odstopanje od kakovosti (reklamijski zapisnik),kasnejša uskladitev.

10.Opišite postopek(opravila in potek,potrebni podatki),odprave blaga(cestni,železniški, pomorski in letalski transport.)

CESTNI PREVOZ:Blago se odpremi s cestnim transportom,pri čemer špediter izbira cestnega prevoznika,razen v primeru prodaje blaga pod pogojem EXW,ko izbira pripada kupcu.Če izbira prevoz špediter,lahko prepelje blago s svojimi prevoznimi sredstvi ali pa ga preda drugi špedicijski oziroma transportni organizaciji.

ŽELEZNIŠKI PREVOZ PRI ODPRAVI BLAGA: Če se blago odpravi po železnici kot vagonška pošiljka, špediter pravočasno naroči ustrezne vagone na odpravni železniški postaji, pri čemer mora špediter dobro poznati predpise in običaje o naročilu in dostavi vagona. Pošiljatelj mora naročiti ustrezen vagon za določen dan za blago, ki ga sam natovarja. Naročilo velja samo za tisti dan, za katerega je vagon naročen.

POMORSKI PREVOZ PRI ODPRAVI BLAGA: Za ladijski prostor se sklene ladjarska pogodba v prosti plovbi in pomorsko prevozniško pogodbo v linijski plovbi. Transportno pravo pozna dve vrsti ladijskih pogodb, to so za potovanje in za čas.

ZRAČNI PROMET PRI ODPRAVI BLAGA: Za zračni prostor kot pošiljka se uskladišči na letališču in se pripravi na podlagi skladiščnega naloga, špediter mora poskrbeti, da je tovor primerno opremljen z nalepkami, ko je blago pripravljeno se nadaljuje z pripravo tovrnega lista za prevoznika.

11. Opišite, osnovne značilnosti prevoznih listin in izpolnjevanje le teh po posameznih vejah prometa (cestni, železniški, letalski, pomorski)

-CESTNI PROMET: Prevozna listina v cestnem prometu je tovorni list, kar velja tudi za železniški tovorni list. Obliko in vsebino tovrnega lista v mednarodnem prometu predpisuje konvencija CMR.

-ŽELEZNIŠKI PROMET: Listina o prevozu v železniškem prometu je tovorni list s katerem železnica potrjuje, da je prevzela blago za prevoz. S tovrnim listom se dokazuje, da obstaja pogodba o prevozu blaga z železnico. Izstavlja in izpolnjuje ga pošiljatelj. Pri izpolnjevanju tovrnega lista mora biti pozoren pri točnosti podatkov: ime namembne postaje, popolni naslov prejemnika, število kosov, vrsta pakiranja in morebitne oznake. Tovorni list se imenuje CIM.

-ZRAČNI PROMET: Prevozna listina v zračnem prometu je tovorni list AWB, ki ga sestavlja in izpolnjuje pošiljatelj, prevzame in overi pa ga prevoznik. Tovorni list le dokazuje, da je bil sklenjen dogovor o prevozu blaga in služi kot potrdilo o prevzetju blaga.

-POMORSKI PROMET: Prevozna listina v pomorskem prometu se imenuje nakladnica, ladjar jo je dolžan izdati po končanem natovarjanju. Nakladnica je dokument, s katerim ladjar potrjuje, da je prevzel določeno pošiljko v ustreznem stanju, ter da v času prevoza blago ustrezno zaščiti pred poškodbami ali izgubo in ga preda v stanju v katerem je pošiljko tudi prevzel.

12. Pojasnite, zavarovanja s katerim se srečujemo pri prevozu blaga v cestnem prometu.

-zavarovanje vozil (kasko) krije škodo, zaradi uničenja ali poškodovanja vozila, ki je posledica dogodkov v cestnem prometu in mirovanju ob naravnih in elementarnih nesrečah, tatvinah ali izginitvi vozila.

-zavarovanje odgovornosti iz uporabe vozil

-zavarovanje oseb (potnikov) oseba, ki se nahaja v vašem vozilu je nezgodno zavarovana ne glede, kdo je povzročitelj nesreče. Zavarovanje je vezano na zavarovano vozilo.

13.Pojasnite pomen zavarovanja blaga med transportom in zavarovanja odgovornosti prevoznika.

Zavarovanje blaga je gospodarska dejavnost, katere je namen zaščititi blago posameznikov pred škodo, ki mu preti med transportom, kjer je blago izpostavljeno različnim nevarnostim. Prevoznik je odgovoren ne glede na to, če je kriv ali ne, razen če dokaže, da je škoda posledica napake osebe, za katero opravlja prevoz napake na blagu in vzroka, ki ga je prevoznik ni mogel predvidevati.

Zavarovanje odgovornosti prevoznika odgovarja za poškodbo ali izgubo blaga ter zamudo pri njegovi izročitvi od trenutka, ko je blago prejel pa vse do trenutka, ko je blago predal v kraju, ki je v prevoznem dokumentu naveden kot kraj predaje. Odgovornost prevoznika se ugotavlja po CMR kovenciji, zakon o prevoznih pogodbah in obligacijski zakonik. Razlika med zavarovanjem blaga in zavarovanje odgovornosti prevoznika je tudi v omejitvah odgovornosti prevoznika. V primeru nastanka škode pošiljatelj ali prejemnik zahteva povrnitev nastale škode neposredno od zavarovalnice, ki je zavaroval blago. V kolikor je prevoznik odgovoren za nastalo škodo je dolžan poravnati škodo pri zavarovalnici, ki je zavarovala blago.

14.Pojasnite pojme:ZAVAROVALNA VSOTA,VREDNOST,PODZAVAROVANJE,POLNO-ZAVAROVANJE,NADZAVAROVANJE,ZAVAROVALNA PREMIJA,FRANŠIZA,SUBROGACIJA,VEČKRATNO ZAVAROVANJE,ZAVAROVALNO POTOVANJE,RIZIK,ZAVAROVANEC,BONUS,MALUS,ZAVAROVITELJ IN SKLENITELJ ZAVAROVANJA.

ZAVAROVALNA VSOTA-vsota, za katero se zavaruje blago in je osnova za izračun premije.

ZAVAROVALNA VREDNOST-dejanska vrednost, ki jo ima blago ob nastopu zavarovalnega primera. **NADZAVAROVANJE**-ni smiselno, ker izplačilo škode ne sme presegati zavarovalne vrednosti.

POLNO ZAVAROVANJE-zagotavlja popolnoma poplačilo škode.

PODZAVAROVANJE-če je zavarovalna vsota nižja od zavarovalne vrednosti, bo izplačilo manjše. **ZAVAROVALNA PREMIJA**-je cena zavarovanja, določi se v odstotku in je neke vrste denarni prispevek, ki ga plača sklenitelj zavarovanja zavarovalnici.

FRANŠIZA:Franšiza predstavlja dogovorjeno soudeležbo zavarovanca v škodi. Ločimo dve vrsti franšiz: ODBITNE IN INTEGRALNE.

ODBITNE FRANŠIZE: računajo se v določenem odstotku od zavarovalne vsote in se vedno odbijajo od zneska odškodnine.

INTEGRALNE FRANŠIZE: zavarovatelj ne jamči do višine franšize, ko pa škoda preseže to višino, povrne vso škodo brez odbitka.

SUBROGACIJA: Za škodo je lahko odgovorna oseba, ki ni zavarovanec. V tem primeru predpisi določajo, da z izplačilom odškodnine iz zavarovalne pogodbe, ki jo zavarovatelj izplača, preidejo do višine izplačane odškodnine na zavarovatelja vse zavarovančeve pravice proti tistemu, ki je karkoli odgovoren za škodo.

VEČKRATNO ZAVAROVANJE: V transportnem zavarovanju se lahko zgodi, da blago zavaruje lastnik blaga razen njega pa tudi druge osebe, ki sodelujejo pri transportu blaga in sicer za račun lastnika blaga, zavaruje se isti interes za isto časovno dobo in proti rizikom pri različnih zavarovalnicah.

ZAVAROVALNO POTOVANJE:Pri sklepanju zavarovalne pogodbe mora sklenitelj zavarovanja sporočiti zavarovalnici, na kateri relaciji se bo opravil transport. Ta podatek je zelo pomemben v mednarodnem transportu, kjer so lahko riziki za različne države različni in je od njih odvisna višina premije.

RIZIK:Z izrazom riziko praviloma pojmujeemo možnost nastanka določenega dogodka, ki lahko povzroči škodo. V transportnem zavarovanju ločimo naslednje vrste rizikov: osnovni, dopolnilni in riziki, ki niso posledica izrednih zunanjih dogodkov.

ZAVAROVANEC IN SKLENITELJ ZAVAROVANJA:lahko sta, dve različni osebi, lahko pa sta združeni v eno osebo. Zavarovanec je oseba, ki ima interes, da v primeru transportnega zavarovanja blago prispe nepoškodovano v namembni kraj.

ZAVAROVATELJ:je oseba v pogodbi o zavarovanju, ki se zaveže, da bo zavarovancu nadomestila škodo v primeru nastopa zavarovalnega primera iz pogodbe. Zavarovatelj s sklenitvijo pogodbe o zavarovanju prevzema nase tveganje za nevarnost, proti kateri je izpostavljen predmet oziroma blago zavarovanja.

SKLENITELJ ZAVAROVANJA-oseba, ki sklene zavarovanje za lasten račun ali za tuj račun.

BONUS-znižanje zavarovatelj izračuna zavarovancu

MALUS-zvišanje bruto premije za zavarovanca, ki imajo ugodno ali neugodno razmerje med škodami in tehničnimi premijami.

15. Naštejte in pojasnite, pravna razmerja pri zavarovanju odgovornosti.

-**Razmerje med zavarovateljem in zavarovancem** so obveznosti zavarovalnice pri proučitvi odškodninskih zahtevkov po temelju in višini, pravna zaščita zavarovanca in plačilo zavarovalnine.

-**Razmerje med zavarovancem in oškodovancem** je urejeno s odškodninskim pravom, na razmerje zavarovalno razmerje nima vpliva, saj je odškodninska obveznost enaka ne glede na obstoj zavarovanja.

-**Razmerje med zavarovateljem in oškodovancem** je v škodnem zavarovanju oškodovanec hkrati zavarovanec in njegovo razmerje do zavarovatelja ureja pogodba o zavarovanju.

16. Pojasnite pojme na področju carine: CARINSKO OBMOČJE, CARINSKA MEJA, NOTRANJA MEJA, PREDLOŽITEV BLAGA, TARIC, CARINSKA VREDNOST BLAGA, IZVOZ, UVOZ, TRANZIT.

CARINSKO OBMOČJE:Obsega območje ene države ali unije držav. Teritorialno morje in zračni prostor nad ozemljem ene države oziroma unije držav. Carinsko območje je omejeno s carinsko črto, ki je identična mejni črti.

CARINSKA MEJA:Je meja države z drugo državo, oziroma države članice unije držav s tretjimi državami.

NOTRANJA MEJA:je meja Republike Slovenije z državami EU.

PREDLOŽITEV BLAGA:je obvestilo carinskemu organu, ki se opravi na predpisan način, ko je blago prispelo k carinskemu organu v kraj, ki ga je carinski organ določil.

TARIC:Je elektronska zbir podatkov, spoti se vnaša vse podatke o predpisih, ki jih zajema TARIC, Evropska komisija, generalna direkcija za davke. Najpomembnejša informacija, ki jo nudi so ukrepi za izvajanje nalog, ki so potrebni ob uvozu blaga z določenim poreklom ali ob izvozu blaga v ciljno državo. Pomembni so tudi ukrepi carinskih stopenj za uvoz blaga iz tretjih držav.

CARINSKA VREDNOST:Predstavlja osnovo za uporabo carinske tarife in za izvajanje morebitnih drugih ukrepov trgovinske politike.

IZVOZ BLAGA: Izvozni carinski postopek pomeni izpolnitev formalnosti, vključeno z ukrepi trgovinske politike in plačilo izvoznih dajatev, ki so predvidene, da domače blago zapusti carinsko območje.

UVOZ BLAGA: uvoz blaga je vnos blaga iz tretje države (iz države ali z ozemlja, kjer se ne uporablja Pogodba o ustanovitvi Evropske unije) ali s tretjega ozemlja, ki ni del carinskega območja.

TRANZIT-je eden od carinskih postopkov in zajema vsa gibanja carinskega blaga med odremnim in namembnim carinskim organom.

17. Opiši, značilnosti (dokumentacija, izvedba) rednega izvoznega postopka.

REDNI IZVOZNI POSTOPEK pomeni, izpolnitev formalnosti, vključno z ukrepi trgovinske politike in plačilom izvoznih dajatev, ki so predvidene, da lahko domače blago zapusti carinsko območje.

IZVEDBA REDNEGA IZVOZNEGA POSTOPKA:

podjetje izdela fakturo in naloži blago na vozilo elektronski sistem podjetja izdela carinsko deklaracijo, CIS na podlagi analize tveganja sprejme odločitve o ukrepih (pregled da ali pa ne)-povratno sporočilo zavezancu – najdlje 15 min. časa za odziv, do najpozneje 15 min čas – tiskanje spremne izvozne listine in samodejna dostava podatkov izstopni izpostavi, odprema blaga na mejni prehod, na izstopni carinski izpostavi se s čitalcem črtne kode odčitajo podatki, podjetje dobi povratno e: sporočilo o izstopu (za DDV), dokumente hrani podjetje v e: sistemu.

18. Pojasnite, značilnosti (namen, dokumentacija, plačilo dejatev, izvedba) postopka pasivnega oplemenitenja.

- Postopek pasivnega oplemenitenja omogoča, da se skupnostno blago začasno izvozi s carinskega območja Skupnosti, da se na njem izvedejo operacije oplemenitenja oz. popravila.
- Oplemeniteno blago se ponovno uvozi in sprosti v prost promet s popolno ali delno oprostitvijo uvoznih dajatev.
- Za izvajanje postopka je potrebno dovoljenje carinskih organov.
- Postopek pasivnega oplemenitenja je podrobneje opisan v Navodilu o izvajanju postopka pasivnega oplemenitenja, št. 8/2004.

19. Pojasnite, značilnosti (namen, dokumentacija, plačilo dejatev, izvedba) postopka aktivnega oplemenitenja.

- Postopek aktivnega oplemenitenja omogoča, da se neskupnostno blago začasno uvozi v Skupnost, kjer se na njem izvedejo operacije oplemenitenja.
- Oplemeniteno blago se ponovno izvozi s carinskega območja Skupnosti v obliki pridobljenih proizvodov, ne da bi bilo zavezano plačilu uvoznih dajatev ali ukrepom trgovinske politike.
- Za izvajanje postopka je potrebno dovoljenje carinskih organov.
- Postopek aktivnega oplemenitenja je podrobneje opisan v Navodilu o izvajanju postopka aktivnega oplemenitenja, št. 7/2004.

20.Pojasnite,značilnosti(namen,dokumentacija,plačilo dejatev,izvedba)NCTS tranzitnega postopka.

NAMEN:NCTS je namenjen za upravljanje in nadzor tranzitnega sistema.Temelji na naprednih računalniških sistemov in elektronskih obdelav podatkov.Dokumentacija se imenuje tranzitna deklaracija,ki je na papirju ali v elektronski obliki predloži oseba na uradu odhoda.Potem ko se na samem uradu odhoda ali v prostorih pošiljatelja opravijo vse inšpekcije in se sprejmejo vsa zavarovanja,se blago sposti v tranzit.

21.Pojasnite,značilnosti tranzitnega postopka z uporabo TIR zvezka.

Carinska izpostava,ki začne tranzitni postopek,arhivira izvirni list,skupaj z ostalimi dokumenti(kopijo fakture in CMR ter drugih predloženih listin).Carinska izpostava postopek konča,ter sproti pošilja centralni tranzitni pisarni kopije kuponov 2 in izvornike odrezkov zvezka TIR.Centralna tranzitna izvaja zaključevanje postopkov TIR v Sloveniji in sicer od tujih carinskih organov prejema odrezke kuponov številka 2,ter v vlogi namembne države vrne ustrezen del kupona številke 2 carinskim organom države članice vstopa ali odhoda takoj ali najpozneje v enem mesecu od dneva,ko je bila operacija TIR končana.

22.Pojasnite,značilnosti uporabe ATA zvezka.

Zvezek ATA je mednarodna carinska listina,ki velja kot carinska deklaracija za začasni uvoz blaga in tranzit.Omogoča ugotavljanje istovetnosti blaga in vključuje mednarodno veljavno garancijo za pokritev uvoznih dejatev.Zvezek ATA je sestavljen iz dveh nosilnih listov in ustreznega števila notranjih listov.Notranji list je sestavljen iz dveh delov,pri čemer zgornji del ostane v sklopu ATA zvezka,spodnji pa ostane carinskim organom države skozi katero blago potuje.ATA zvezek pokažemo carinskim organom pri prehodu vseh meja kjer blago potuje.Po zaključku veljavnosti se ATA zvezek,ko se ne bo uporabljal več vrne izdajatelju.

23.Pojasnite,tarifna načela.

V praktični uporabi tarifne teorije in politike so pomembne osnovne lastnosti oziroma načela tarif:**javnosti,enakosti,trajnosti in enostavnosti.**

-NAČELO JAVNOSTI pomeni,da morajo biti tarife objavljene na običajni način pred njihovo uveljavo in dostopne vsakomur.To načelo velja predvsem za železniške tarife.

-NAČELO ENAKOSTI pomeni,da se morajo tarife uporabljati za vsakega komitenta enako s predvidevanjem,da so izpolnjeni pogoji,vsii pogoji za takšno uporabo.

-NAČELO TRAJNOSTI predstavlja,da morajo biti tarife izdelane za daljši rok,ki je lahko omejen ali neomejen.Stalnost tarif pomeni zagotavljanje enakih pogojev v transportu blaga in potnikov.Tarife morajo biti čim bolj stabilne,ter preden pridejo nove tarife v veljavo moramo razveljaviti do tedaj veljavne tarife.

24.Pojasnite,pojem TARIFA v ožjem in širšem smislu.

Ločimo ožji in širši pojem tarif:

-TARIFE V OŽJEM POMENU,predstavljajo cenovni izraz,so javno objavljeni,cenovni sistem-spisek cen,sestavljene na podlagi določenih pravil.Na osnovi tarife je možno ugotoviti posamezno ceno za transport blaga do določene tarifne točke.

-TARIFE V ŠIRŠEM POMENU,obsegajo vse pravne pogoje,ki zadevajo transportno pogodbo.To je spisek cen z vsemi predpisi.Tarife v širšem pomenu definiramo kot sistematsko obdelane in v skladu z zakonskimi predpisi objavljen skupek vseh odredb,pomembnih za transportno pogodbo.

